

Sajtó és Tájékoztatás

Az Európai Unió Bírósága
147/21. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY
Luxembourg, 2021. szeptember 2.

A C-930/19. sz. ügyben hozott ítélet
État belge (Tartózkodási jog családon belüli erőszak esetén)

A Bíróság szerint az uniós polgár házastársa által elkövetett családon belüli erőszakos cselekmények áldozatává vált harmadik országbeli állampolgár nincs összehasonlítható helyzetben azzal a harmadik országbeli állampolgárral, aki harmadik országbeli állampolgár házastársa által elkövetett családon belüli erőszakos cselekmények áldozatává vált

Következésképpen az e két helyzetből eredő esetleges eltérő bánásmód nem sérti az Európai Unió Alapjogi Chartájában rögzített, törvény előtti egyenlőséget

2012-ben az algériai állampolgárságú X csatlakozott francia feleségéhez Belgiumban, ahol az uniós polgár családtagjának tartózkodási kártyáját állították ki számára.

2015-ben a felesége részéről elkövetett családon belüli erőszakos cselekmények miatt kénytelen volt elhagyni a házastársi közös otthont. Néhány hónappal később a feleség elhagyta Belgiumot, hogy Franciaországban telepedjen le. Közel három évvel e távozás után X házasság felbontása iránti kérelmet nyújtott be. A házasságot 2018. július 24-én felbontották.

Időközben a belga állam megszüntette X tartózkodási jogát azzal az indokkal, hogy nem bizonyította, hogy elegendő forrással rendelkezik önmaga eltartásához. A 2004/38 irányelv¹ 13. cikkének (2) bekezdése átültetésére irányuló belga rendelkezés értelmében ugyanis a házasság felbontása vagy a házastársak életközösségének megszűnése esetén azon harmadik országbeli állampolgár tartózkodási jogának fenntartása, aki az uniós polgár házastársa által elkövetett családon belüli erőszakos cselekmények áldozatává vált, bizonyos feltételektől függ, többek között attól, hogy elegendő forrással rendelkezzen.

X keresetet indított e határozattal szemben a Conseil du contentieux des étrangers (külföldiekkel kapcsolatos jogi ügyekben eljáró bíróság, Belgium) előtt azzal az indokkal, hogy igazolatlan eltérő bánásmód áll fenn az uniós polgár házastársa és a Belgiumban jogszerűen tartózkodó harmadik országbeli állampolgár házastársa között. A 2003/86 irányelv² 15. cikkének (3) bekezdését átültető belga rendelkezés ugyanis a házasság felbontása vagy különélés esetén az egy másik harmadik országbeli állampolgárral való családdegyesítés jogával rendelkező és az utóbbi által elkövetett családon belüli erőszakos cselekmények áldozatává vált harmadik országbeli állampolgár tartózkodási jogának fenntartását csak e cselekmények fennállásának bizonyításától teszi függővé.

A Conseil du contentieux des étrangers úgy ítéli meg, hogy ami a házastársuk által elkövetett családon belüli erőszakos cselekmények áldozatává vált harmadik országbeli állampolgárok tartózkodási jogának a házasság felbontása esetén való megtartására vonatkozó feltételeket illeti, a 2004/38 irányelv által megállapított rendszer kedvezőtlenebb, mint amelyet a 2003/86 irányelv állapít meg. Ezért arra kéri a Bíróságot, hogy határozzon a 2004/38 irányelv 13. cikke

¹ Az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályaon kívül helyezéséről szóló, 2004. április 29-i 2004/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2004. L 158., 77. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 5. kötet, 46. o.; helyesbítés: HL 2009. L 274., 47. o.).

² A családdegyesítési jogról szóló, 2003. szeptember 22-i 2003/86/EK tanácsi irányelv (HL 2003. L 251., 12. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 6. kötet, 224. o.).

(2) bekezdésének érvényességéről, többek között az Európai Unió Alapjogi Chartájának (a továbbiakban: Charta) 20. cikkében előírt egyenlő bánásmód elvére tekintettel.

Ítéletében a nagytanácsban eljáró Bíróság először is korlátozza a 2004/38 irányelv 13. cikke (2) bekezdése első albekezdése c) pontjának alkalmazási körére vonatkozó ítélkezési gyakorlata, elsősorban az NA ítélet³ hatályát. Másodsorban megállapítja, hogy nincs olyan tényező, amely érintené ezen irányelv 13. cikke (2) bekezdésének érvényességét a Charta 20. cikkére tekintettel.

A Bíróság álláspontja

Mielőtt hozzákezdene az érvényesség vizsgálatához, a Bíróság tisztázza a 2004/38 irányelv 13. cikke (2) bekezdése első albekezdése c) pontjának hatályát, amelynek értelmében a házasság felbontása esetén fennmarad a tartózkodási jog, ha ezt olyan különlegesen bonyolult körülmények indokolják, mint a házasság fennállása alatti családon belüli erőszak áldozatává válás. Különösen az a kérdés merül fel, hogy e rendelkezés alkalmazandó-e, ha – mint az alapügyben is – a házasság felbontására irányuló bírósági eljárást az uniós polgár házastársnak az érintett fogadó tagállamból való távozását követően indították meg.

Az NA ítélettel ellentétben a Bíróság úgy ítéli meg, hogy a tartózkodási jog e rendelkezés alapján történő fenntartása érdekében a házasság felbontására irányuló bírósági eljárás az ilyen távozást követően is megindítható. Mindazonáltal a jogbiztonság biztosítása érdekében az uniós polgár házastársa által elkövetett családon belüli erőszakos cselekmények áldozatává vált harmadik országbeli állampolgár, akinek a házasság felbontására irányuló bírósági eljárását nem indították meg az uniós polgárnak a fogadó tagállamból való távozása előtt, **csak akkor hivatkozhat tartózkodási jogának megtartására, ha ezt az eljárást az ilyen távozást követő észszerű határidőn belül indítják meg.** Elegendő időt kell hagyni ugyanis az érintett harmadik országbeli állampolgárnak a 2004/38 irányelv által a tartózkodási jog fenntartása céljából számára biztosított két lehetőség közötti választás érdekében, amely lehetőségek vagy a 13. cikk (2) bekezdése első albekezdésének c) pontja szerinti **személyes tartózkodási jog megszerzése érdekében a házasság felbontására irányuló bírósági eljárás megindítása, vagy pedig az uniós polgár tartózkodási helye szerinti tagállamban való letelepedés a származékos tartózkodási jogának megtartása céljából.**

A 2004/38 irányelv 13. cikke (2) bekezdésének érvényességét illetően a Bíróság megállapítja, hogy e rendelkezés **nem eredményez hátrányos megkülönböztetést.** Annak ellenére ugyanis, hogy a 2004/38 irányelv 13. cikke (2) bekezdése első albekezdése c) pontjának és a 2003/86 irányelv 15. cikke (3) bekezdésének egyaránt a családon belüli erőszak áldozatává vált családtagok védelmének biztosítása a célja, az ezen irányelvek által bevezetett rendszerek **különböző területekre** tartoznak, amelyek **alapelvei, tárgyai és céljai** is különbözőek. Ezenkívül a 2004/38 irányelv kedvezményezettjei **eltérő jogállással és más természetű jogokkal** rendelkeznek, mint amelyekre a 2003/86 irányelv kedvezményezettjei hivatkozhatnak, és a tagállamok számára az ezen irányelvekben megállapított feltételek alkalmazása tekintetében elismert **mérlegelési jogkör nem azonos.** A jelen ügyben így többek között a **belga hatóságok által** a számukra a 2003/86 irányelv 15. cikkének (4) bekezdésében elismert **széles mérlegelési jogkör** gyakorlása keretében **hozott döntés** vezetett az alapeljárás felperese által kifogásolt eltérő bánásmódhoz.

Ennélfogva a tartózkodási jogának megtartását illetően egyfelől az uniós polgár harmadik ország állampolgárságával rendelkező házastársa, aki az uniós polgár által elkövetett családon belüli erőszakos cselekmények áldozatává vált, és aki a 2004/38 irányelv hatálya alá tartozik, másfelől azon harmadik országbeli állampolgár, aki egy másik harmadik országbeli állampolgár házastársa és az utóbbi által elkövetett családon belüli erőszak áldozatává vált, valamint a 2003/86 irányelv hatálya alá tartozik, **nincsenek összehasonlítható helyzetben a Charta 20. cikke által biztosított egyenlő bánásmód elvének esetleges alkalmazása szempontjából.**

³ 2016. június 30-i NA ítélet, [C-115/15](#).

EMLÉKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon.

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499